درس ۲۳

۱	**دعا**

سرگروه: دعا کنید و گروه خود و این دوره مربوط به بنای کلیسای مسیح را به حضور خداوند بیاورید.

۲	**در میان گذاشتن برکات (۲۰ دقیقه)** **اول تیموتاؤس و دوم تیموتاؤس**

به نوبت و به طور خلاصه برکات یکی از رازگاهان خود را از قسمت مشخص شده (اول تیموتاؤس ۵- ۶ و دوم تیموتاؤس فصل ۱) با دیگران **در میان بگذارید** (یا از روی یادداشت‌های رازگاهان آن روز **بخوانید**).
به کسی که برکاتش را بازگو می‌کند گوش دهید. به حرفهایش اهمیت دهید و او را بپذیرید، در مورد آنچه در میان میگذارد، بحث نکنید

۳	**حفظ کردن (۵ دقیقه)** **عنوان مجموعه: یوحنا**

دو نفری تعمق، حفظ و مرور کنید: یوحنا ۱۰: ۲۸

۴	**تعلیم (۸۵ دقیقه)** **فرهنگ انسان و فرهنگ ملکوت خدا**

مقدمه: این تعلیم در مورد فرهنگ انسان و فرهنگ ملکوت خدا است. ما در این درس راجع به تفاوتهای موجود میان فرهنگ انسان و فرهنگ ملکوت خدا خواهیم آموخت. در ضمیمه‌های ۴ و ۵، خواهیم دید که کتابمقدس درباره ارتباط مسیحیان با والدین خود که در قید حیات هستند و نیز با اجداد خود که از این جهان رفته‌اند، چه می‌گوید.

الف - فرهنگ انسان

مقدمه: روابط مختلف بین مردم و طرز رفتار آنها همگی قویاً متأثر از فرهنگ آنها است. اما کتاب‌مقدس نیز در خصوص روابط بین انسانها توصیه‌هایی دارد، و بنابراین مسیحیان باید بر اساس تعلیم کتاب‌مقدس، در طرز رفتار و روابط خود تغییراتی دهند.

۱- تعریف فرهنگ

گفتگو کنید: فرهنگ چیست؟ چه عناصری فرهنگ را تشکیل می‌دهند؟
ملاحظات: فرهنگ هر گروه از انسانها عبارت است از دیدگاهها، واقعیتها، باورها، خرافات و ارزشهایی که از طریق عقاید، تجارب، رفتارها، روابط و رسوم و سنتهای آنها ابراز می‌شود.

۲- منشأ فرهنگ انسان

بخوانید: پیدایش ۱: ۲۸- ۲۹؛ ۲: ۱۵؛ ۳: ۱۷؛ ۴: ۱۶- ۲۲؛ ۱۰: ۱ تا ۱۱: ۹.
کشف و گفتگو کنید: منشأ فرهنگ انسان چه بود؟
ملاحظات: پیدایش فصلهای ۱ تا ۱۱ بیانگر آغاز فرهنگ انسان در جهان است. آیات فوق از کتاب‌مقدس بیانگر نکات زیر است: چگونگی آغاز جهان مادی و آغاز نسل بشر؛ آغاز مکاشفه اراده خدا و گناه انسان؛ آغاز رنجهای انسان و ظهور نقشه نجات خدا؛ آغاز حیات خانوادگی انسانها، آغاز تمدن بشر و منشأ ملل مختلف در جهان.
مطابق کتاب‌مقدس، خاستگاه فرهنگ انسان به آغاز تاریخ این جهان باز می‌گردد. بتدریج که گروههای مختلف مردم از یکدیگر جدا شدند و در نقاط مختلف دنیا گسترش یافتد، تفاوتهای فرهنگی در بین‌شان بوجود آمد. ملل مختلف در طی قرون خدای زنده و اراده او را به فراموشی سپرده‌اند، و بدین ترتیب فرهنگ اولیه بشر به فساد و تباهی گراییده است. بت‌پرستی، تفکرات فلسفی و

تصورات خیالی همگی در شکل دادن به فرهنگهای مختلف بشری نقش عمده‌ای داشته‌اند. امروزه ملل جهان نمی‌توانند تصور کنند که در ابتدای تاریخ بشر، همه آنها دارای یك فرهنگ واحد بودند.

۳- نظام ارزشی معیار در تمامی فرهنگ‌های بشری

کشف و گفتگو کنید: تمامی مردم جهان بر چه اساسی بطور ذاتی می‌دانند که چه چیزی خوب و درست است؟

الف) **بخوانید:** مزمور ۱۹: ۱- ۴؛ اعمال ۱۷: ۲۴- ۲۷؛ رومیان ۱: ۱۸- ۲۰، ۲۵، ۲۸، ۳۲.
ملاحظات: خدا بخشی از حقیقت خود را از طریق خلقت خود آشکار می‌سازد. مردم از طریق مشاهده خلقت، به برخی از خصوصیات غیرقابل رؤیت خدا نظیر قدرت بیکران او، واقعیت وجود الهی و حضور او پی می‌برند.

ب) **بخوانید:** رومیان ۲: ۱۴- ۱۵.
ملاحظات: خدا بخشی از حقیقت خود را در قلب و وجدان انسان قرار داده است. مردم با گوش فرا دادن به ندای قلب و وجدان‌شان، به حقایق و ارزشهای اساسی اخلاقی (احکامی مثل: "قتل مکن، زنا مکن، دزدی مکن و شهادت دروغ مده") پی می‌برند و آنها را درك می‌کنند.

۴- جوانب مثبت و منفی فرهنگ انسان

گفتگو کنید: جوانب مثبت و منفی یك فرهنگ چه هستند؟

الف) **بخوانید:** تثنیه ۱۶: ۱۸- ۲۰؛ اول پادشاهان ۱۰: ۱- ۹.
ملاحظات: تمام فرهنگها جنبه‌هایی خوب، درست و قابل قبول دارند. به عنوان مثال، تاجران و سیاستمداران درستکار، وکلا و قاضیان عادل، کارگران کوشا، شهروندانی نمونه، سازمانهای خیریه، و روابط مبتنی بر محبت و تواضع، همگی جزو جنبه‌های خوب یك فرهنگ محسوب می‌شوند.

ب) **بخوانید:** ارمیا ۷: ۲۲- ۲۹؛ ۱۰: ۱- ۵؛ دوم تیموتاؤس ۳: ۱- ۵.
ملاحظات: از آنجا که تمام انسانها گناهکار هستند، فرهنگهای جهان نیز جملگی دارای جوانب گناه‌آلود و ناپسند می‌باشند. دیدگاههای مختلف مردم که تعیین‌کننده دیدگاه‌ها و نظریات آنها است، اغلب بر فلاسفه و عقاید غیرمسیحی مبتنی است. باورها و اعتقادات مردم اغلب مبتنی بر تفکرات خیالی انسانی یا مبتنی بر دروغ است. ارزشهایی که مردم بر اساس آن رفتار می‌کنند، اغلب نادرست و غیراخلاقی است. تجارب مختلف مردم که اغلب در آن مسامحه می‌شود، نظیر تجاربی چون برخی فرقه‌های مذهبی خاص، مواد مخدر و روابط جنسی، بی‌تردید تجاربی مخرب هستند. حالات و رفتار مختلف مردم و سبکهای متداول زندگی در میان ملل مختلف، اغلب بر خودخواهی استوارند و کاملاً مخرب هستند. نهادهای سیاسی، حقوقی، اقتصادی، تحصیلی و اجتماعی هر فرهنگی اغلب وجود فساد را در داخل خود به دیده اغماض می‌نگرند، اقلیت‌ها را تحت فشار قرار می‌دهند، و یا به ترویج انواع و اقسام گناهان مشغولند. روابط مردم نیز که بر اساس فرهنگهای‌شان تنظیم می‌شود، اغلب بیشتر باعث تباهی مردم است تا باعث بنای آنها. بنابراین جوانب گناه‌آلود هر فرهنگی باعث فریب مردم شده، آنها را به فساد و انحراف می‌کشاند.

ب - فرهنگ ملکوت خدا

۱- تعریف ملکوت خدا

ملکوت خدا، پادشاهی و حاکمیت مطلق خدا است توسط عیسی مسیح بر همه مردم و همه امور. ملکوت خدا به طور مشخص عبارت است از پادشاهی و حاکمیت مطلق خدا توسط عیسی مسیح در قلوب قومش، و عملکرد آن در زندگی قوم او. این ملکوت بر اساس کار تمام شده نجات توسط مسیح و کاربرد آن در زندگی مردم توسط روح‌القدس است. ملکوت خدا منجر به ۴ تغییر عمده می‌شود که عبارتند از:
۱) نجات کامل ایمانداران از ابتدا تا به کمال.
۲) شکل گرفتن آنها به صورت یك کلیسا (اجتماع مومنین) بر روی زمین کنونی.
۳) بهبود شرایط فردی، خانوادگی، اجتماعی، ملی و بین المللی.
۴) جهانی که به طور کامل نجات یافته و احیا شده است.

۲- جوانب مختلف ملکوت خدا

کشف و گفتگو کنید: جوانب مختلف ملکوت خدا چه هستند؟

الف) ملکوت خدا، حاکمیت مطلق او در قلوب مردم و عملکرد آن در جوانب مختلف زندگی قوم او می‌باشد.

بخوانید: متی ۶: ۱۰، ۳۳؛ لوقا ۱۷: ۲۱.
ملاحظات: دو مثل دانه خردل و خمیرمایه در مورد ملکوت خدا صحبت می‌کنند. موعظه سر کوه تعلیم می‌دهد که پیش از هر نوع خواسته و نیازی، اول باید ملکوت خدا را بطلبیم. تابعیت ملکوت خدا بر تمام تبعیتهای دیگر نظیر تابعیتهای ملی، سیاسی، ایدئولوژیك، الهیاتی و فرهنگی مقدم است و برتری دارد. در نتیجه مقایسه متی ۱۳: ۳۱ و مرقس ۴: ۳۰ متوجه می‌شویم که اصطلاحات "ملکوت آسمان" و "ملکوت خدا" دارای یك مفهوم هستند. خود عیسی نیز از هر دوی این اصطلاحات برای بیان یك مفهوم استفاده می‌کرد.

ب) حاکمیت مطلق خدا بر نجات مردم از ابتدا تا کمال آن، تأثیر می‌گذارد.
بخوانید: اعمال ۸: ۱۲؛ ۲۸: ۳۰- ۳۱؛ مرقس ۱: ۱۴- ۱۵؛ ۱۰: ۲۵- ۲۶؛ یوحنا ۳: ۳- ۸؛ اول قرنتیان ۶: ۹- ۱۱؛ کولسیان ۱: ۱۳.
ملاحظات: انجیل یعنی "خبر خوش در مورد ملکوت خدا". بنابراین انجیل تنها راجع به مرگ، قیام، توبه و ایمان صحبت نمی‌کند، بلکه در خصوص حاکمیت خدا در قلوب و زندگیهای مردم نیز تعلیم می‌دهد. نجات زمانی آغاز می‌شود که مردم توبه کنند و ایمان بیاورند (این عمل عادل شمردگی نامیده می‌شود). این نجات در طول زندگی شخص ادامه می‌یابد و در طول آن ایمانداران هر روز بیش از پیش از افکار، سخنان و رفتار گناه‌آلود خود پاك می‌شوند (این عمل تقدیس شدن نامیده می‌شود). و در نهایت از تمام گناهان و همچنین از مرگ خلاصی می‌یابند (این عمل جلال یافتن نامیده می‌شود).
ملکوت خدا در زمان آمدن مسیح برقرار شد و امروزه در جهان رشد می‌کند و بهنگام بازگشت مسیح، به ملکوتی کامل تبدیل خواهد شد.
هر که توبه کند و به عیسی مسیح ایمان بیاورد، وارد ملکوت می‌شود. ورود به ملکوت به مفهوم یافتن تولدی تازه، رهایی از قلمرو ظلمت و دریافت نجات است.
موعظه سر کوه تعلیم می‌دهد که ملکوت خدا دربرگیرنده تمام جوانب زندگی شخص و حیات او در جامعه می‌باشد. تمام کسانی که به پادشاه پادشاهان تعلق دارند، باید به شیوه‌ای متناسب با ملکوت خدا زندگی کنند.

پ) حاکمیت مطلق خدا بر تأسیس و تشکیل کلیسای مسیحی تأثیر می‌گذارد.
بخوانید: متی ۱۶: ۱۸- ۱۹؛ یوحنا ۳: ۵؛ اول قرنتیان ۱۲: ۱۲- ۱۳؛ افسسیان ۱: ۱۳، ۲۰- ۲۱؛ اول پطرس ۲: ۴- ۱۰؛ متی ۱۳: ۲۴- ۳۰.
ملاحظات: کلیسای مسیحی، اجتماع قابل رؤیت انسانهایی است که در قلب خود خدا را به عنوان پادشاه تشخیص داده‌اند، پیغام انجیل را شنیده‌اند، به عیسی مسیح ایمان آورده‌اند و با روح‌القدس مهر شده‌اند. کلیسای مسیح متشکل از برگزیدگان است. این عده دعوت شده و وظیفه دارند که در این دنیا پادشاهان، کهنه و انبیا باشند. آنها انتخاب شده‌اند تا در جهان نور و نمك باشند (متی ۵: ۱۳- ۱۶). تمثیل کرکاسها (متی ۱۳) تعلیم می‌دهد که ملکوت خدا یا کلیسای مسیح در شکل فعلی خود تا زمان بازگشت مسیح به صورت اجتماعی مختلط است. همواره در بین اجتماع ایمانداران، بی‌ایمانان و لغزش خوردگانی نیز وجود خواهند داشت. با وجود این، ایمانداران نباید اجازه دهند که بی‌ایمانان بر سبك زندگی آنها نفوذ داشته باشند. بلکه خود باید بر زندگی بی‌ایمانان تأثیر بگذارند تا آنها نیز مطابق ملکوت خدا زندگی کنند (ارمیا ۱۵: ۱۹). ایمانداران نباید اجازه دهند دنیای اطراف بر آنها نفوذ داشته، آنها را شکل دهد، بلکه باید همواره اجازه دهند که خدا آنها را به شکل دلخواه خود در آورد (رومیان ۱۲: ۱- ۲).

ت) حاکمیت مطلق خدا منجر به بهبود وضع افراد و جوامع می‌شود.
بخوانید: متی ۱۱: ۴- ۶؛ لوقا ۳: ۱۰- ۱۴.
ملاحظات: در طول تاریخ، فعالیتهای مسیحیان در خانواده و جوامع خود منجر به تأسیس بیمارستانها، مراقبت از جزامیان، معلولین، نابینایان، حمایت از افراد فقیر و جفادیده، پرداخت مالیات به دولت، جلوگیری از فساد و انحرافات اخلاقی، ترویج عدالت، سلامت اخلاقی و غیره شده است.

ث) حاکمیت مطلق خدا در نهایت منجر به پیدایش جهانی نجات‌یافته می‌شود.
بخوانید: متی ۱۳: ۳۶- ۴۳؛ ۲۵: ۳۱- ۳۴؛ اعمال ۳: ۲۱؛ مکاشفه ۲۱: ۱- ۲، ۹- ۱۰، ۲۷.
ملاحظات: مسیح در زمان بازگشت خود، تمام آن چیزهایی را که عامل گناه هستند، و نیز تمام انسانهایی را که مرتکب شرارت و گناه می‌شوند، بیرون می‌افکند. در شکل نهایی و کامل ملکوت خدا، تنها مردم عادل زندگی خواهند کرد. هیچ چیز ناپاك، شریر و فریبنده‌ای در ملکوت خدا جایی نخواهد داشت. ملکوت خدا در مرحله نهایی خود، عبارت است از تجدید و تازگی همه چیز. این ملکوت عبارت است از آسمان و زمین جدیدی که در آن اورشلیم آسمانی بصورت اورشلیمی جدید نازل می‌شود. این ملکوت، همان عروس بره یا کلیسای مسیح است که عبارت است از تمام نجات‌یافتگانی که تا به حال زیسته‌اند.
این حقیقت که تا زمان بازگشت مسیح ظاهراً حاکمیت مطلق خدا اعمال نمی‌شود، به این مفهوم نیست که خدا قادر مطلق نیست. بر طبق دوم پطرس ۳: ۹، خدا نسبت به مردم صبور است چون نمی‌خواهد کسی هلاك شود، بلکه می‌خواهد همه توبه کنند.

۳- مشخصات ملکوت خدا

کشف و گفتگو کنید: مشخصات مخصوص ملکوت خدا چه هستند؟

الف) ملکوت خدا دارای شکل فعلی و شکل نهایی است.
بخوانید: متی ۸: ۱۱- ۱۲؛ ۱۲: ۲۸؛ ۱۹: ۱۴؛ ۱۳: ۳۶- ۴۳؛ ۲۱: ۴۲- ۴۵.
ملاحظات: ملکوت خدا در شکل فعلی خود، مانند وضعیتی است که در آن عیسی مسیح فرزندان ملکوت را می‌کارد و شیطان فرزندان شرارت را (متی ۱۳: ۳۶- ۳۹). شیطان و فرزندان او، در شکل فعلی ملکوت کماکان حاضر و فعالند. ولی در شکل نهایی ملکوت، از پادشاهی خدا بیرون افکنده خواهند شد. در شکل فعلی ملکوت خدا، مردم از شرق و غرب از گناهان و اسارت روحهای شریر نجات یافته، توسط موعظه انجیل تحت حاکمیت مسیح قرار می‌گیرند (متی ۱۲: ۲۸؛ کولسیان ۱: ۱۳). ولی افرادی که به پادشاهی خدا ایمان نداشته باشند، بیرون افکنده خواهند شد (متی ۸: ۱۱- ۱۲). در شکل نهایی ملکوت خدا، تمام بدکاران و هر آنچه که باعث گناه و شرارت است، بیرون افکنده خواهد شد (متی ۱۳: ۴۱).

ب) ملکوت خدا در عین حال یك سر و مکاشفه است.
بخوانید: متی ۱۳: ۱۱- ۱۷.
ملاحظات: اسرار ملکوت خدا تنها به افرادی مکشوف شده است که قلب‌شان را برای دریافت تخم کلام خدا باز کرده‌اند. ولی برای کسانی که قلب خود را نسبت به کلام خدا سخت می‌سازند، کماکان به صورت یك سر باقی می‌ماند.

پ) ملکوت خدا در جهان فعلی وجود دارد، ولی متعلق به این جهان نیست.
بخوانید: لوقا ۱۷: ۲۰- ۲۱؛ متی ۵: ۱۹- ۲۰؛ یوحنا ۱۸: ۳۶.
ملاحظات: ملکوت خدا در میان ما و در قلوب ماست و در زندگیهای ما اعمال می‌شود، ولی به هیچ کدام از حکومتهای این جهان شباهت ندارد. این ملکوت نوعی حاکمیت سیاسی یا یك نظام نیست، بلکه ملکوتی است که از آسمان توسط عیسی مسیح به طرزی مقتدر اداره می‌شود.

ت) ملکوت خدا به صورت ملکوتی کوچك آغاز می‌شود، ولی در نهایت در همه جا گسترش می‌یابد و پیروز می‌گردد.
بخوانید: متی ۱۳: ۳۱- ۳۳ و اشعیا ۹: ۶- ۷؛ دانیال ۲: ۳۴- ۳۵، ۴۴- ۴۵؛ متی ۲۸: ۱۸.
ملاحظات: ملکوت خدا در ابتدا به صورت ملکوتی بسیار کوچك آغاز شد. ولی به تدریج نه تنها در زندگی افراد، بلکه در کشورهای مختلف نیز گسترش می‌یابد. حاکمیت مطلق خدا توسط عیسی مسیح در قلوب بسیاری از مردم، و از نظر جغرافیایی در تمامی کشورهای جهان فعلی گسترش می‌یابد. این ملکوت پس از داوری نهایی عیسی مسیح نیز کماکان توسعه خواهد یافت (متی ۱۳: ۴۱؛ ۲۵: ۳۱- ۴۶) و بر هر چیزی غالب خواهد شد (افسسیان ۱: ۱۰). این موضوع در دو مثل دانه خردل و خمیرمایه بخوبی بیان شده است. ملکوت خدا در نهایت به تمام حکومتهای این جهان خاتمه می‌دهد، ولی خود این ملکوت هیچگاه از بین نخواهد رفت (اشعیا ۹: ۷؛ دانیال ۲: ۴۴)، بلکه تا به ابد باقی است.

پ - مسؤولیت مسیحیان در ایجاد تغییر در فرهنگشان

کشف و گفتگو کنید: چرا مسیحیان مسؤولند جوانب اشتباه و گناه‌آلود فرهنگشان را تا حد امکان و تا جایی که مربوط به زندگی خودشان است، تغییر دهند؟

۱- عیسی مسیح در مورد تنها فرهنگ کامل که فرهنگ ملکوت خداست به مسیحیان تعلیم می‌دهد.

بخوانید: متی ۵: ۱- ۱۶ (متی فصلهای ۵- ۷).
ملاحظات: عیسی مسیح زمانیکه بر روی زمین بود، در رابطه با ملکوت خدا تعالیم زیادی داد. تنها فرهنگ کامل، فرهنگ ملکوت خدا است. و این فرهنگ تنها در کتاب‌مقدس مکشوف شده است و بس. کتاب‌مقدس در رابطه با دیدگاه خدا، حقایق مربوط به او، موضوعاتی که مردم باید به آنها ایمان بیاورند و ارزشهایی که باید در هر کشوری از آنها پیروی کنند تعلیم می‌دهد. کتاب‌مقدس همچنین تعلیم می‌دهد که مردم باید به چه چیزهایی اطمینان و یقین داشته باشند و کدامیك از احساسات و تجارب انسانی از دیدگاه خدا سالم و درست است. کتاب‌مقدس در رابطه با طرز رفتار مردم، هم در زندگی شخصی و هم در زندگی اجتماعی در برخورد با نهادهایی که با آن سروکار دارند، حقایقی را آشکار می‌سازد.

۲- عیسی مسیح به مسیحیان حکم می‌کند که ملکوت خدا و فرهنگ ملکوت خدا را ترویج و توسعه دهند.

بخوانید: پیدایش ۱: ۲۸؛ ۲: ۱۵؛ متی ۶: ۱۰، ۳۳؛ ۲۴: ۱۴.
ملاحظات: مسیحیان وظیفه دارند که پیش از هر چیز دیگری در زندگیهای خود، ملکوت خدا را بطلبند و آن را در اولویت قرار دهند. آنها مسؤولند برای آمدن ملکوت خدا در زندگی مردم و ملل دنیا دعا کنند و ملکوت خدا را به همه ملل دنیا موعظه نمایند.

لازم نیست مسیحیان فرهنگ ملتشان را تغییر دهند و در واقع قادر به انجام چنین کاری نیز نیستند. ولی این وظیفه را دارند که مردم فرهنگ خود را به توبه دعوت کنند تا بدینوسیله زندگی آنها دگرگون شود. آنها می‌توانند مردم را ترغیب کنند که جوانب منفی و گناه‌آلود فرهنگ خود را تغییر دهند تا فرهنگشان به شباهت فرهنگ ملکوت خدا در آید. بنابراین وقتی مردم پیغام ملکوت خدا را می‌شنوند، این پیغام از آنها دعوت می‌کند که توبه کنند تا زندگی‌شان عوض شود. پیغام ملکوت خدا از مردم می‌خواهد دیدگاهها، عقاید، باورها، ارزشها، تجارب، رفتارها، روابط و نهادهای خود را طوری تغییر دهند که با فرهنگ ملکوت خدا مطابقت داشته باشد. مسیح به جهان آمده تا افراد، خانواده‌ها، جوامع و ملل را از طریق تغییر فرهنگشان و هماهنگ کردن آن با فرهنگ ملکوت خدا، دگرگون سازد. مسیح آمده است تا زندگی مردم را دگرگون سازد و بدین ترتیب، فرهنگشان را نیز تغییر دهد. او می‌خواهد این دگرگونی نخست از جوانب منفی و گناه‌آلود فرهنگ انسانها شروع شود.

۳- <u>عیسی مسیح بهنگام بازگشت، مسیحیان و تمام جهان را به طرزی قدرتمند دگرگون خواهد ساخت.</u>

بخوانید:
متی ۱۳: ۴۱- ۴۳؛ اعمال ۳: ۲۱؛ رومیان ۸: ۱۹- ۲۱؛ دوم پطرس ۳: ۳؛ اول یوحنا ۳: ۱- ۳؛ مکاشفه ۲۱: ۲۴- ۲۷.
ملاحظات:
عیسی مسیح همه چیز را احیا خواهد ساخت. او بدکاران و هرآنچه را که شریر و گناه‌آلود است از ملکوت خود بیرون خواهد افکند و بدین ترتیب همه چیز را احیا خواهد ساخت. عیسی مسیح در زمان بازگشت خود اجازه نخواهد داد هیچ چیز ناپاك و بد و فریبنده‌ای به ملکوت خدا به شکل نهایی آن وارد شود. او تنها اجازه خواهد داد که جوانب کامل فرهنگ انسان وارد ملکوت خدا شود. جوانب کامل ملکوت خدا، جنبه‌هایی هستند که کاملاً با کلام خدا انطباق و هماهنگی دارند و باعث جلال خدا هستند. با اینحال، این جوانب نیز همچون خود مسیحیان، تنها در زمان بازگشت مسیح کامل خواهند شد (اول یوحنا ۳: ۱- ۳). بنابراین تمامی جنبه‌های مثبت فرهنگ بشری، تنها بهنگام بازگشت مسیح و توسط او کامل خواهد شد (رومیان ۸: ۱۹- ۲۱).

ت - <u>ارزیابی</u>

مسیحیان باید جوانب مختلف فرهنگ خود را در پرتو فرهنگ ملکوت خدا آنطور که در کتاب‌مقدس مکشوف شده است، ارزیابی کنند. شما باید در طول زندگی خود این سؤالات را از خود بپرسید:

آیا دیدگاه و جهان‌بینی من با دیدگاه کتاب‌مقدس مطابقت دارد؟
من در پرتو حقایق کتاب‌مقدس چه چیزی را به عنوان حقیقت قلمداد می‌کنم؟
من در پرتو آنچه که باید بر اساس کتاب‌مقدس بدان ایمان داشته باشم، به چه چیزهایی ایمان دارم؟
من با توجه به ارزشهایی که در کتاب‌مقدس آمده و باید از آنها پیروی کنم، در حال حاضر از چه ارزشهای شخصی و فرهنگی پیروی می‌کنم؟
من با توجه به مطالبی که در کتاب‌مقدس آمده و باید به آنها ایمان داشته باشم، در حال حاضر به چه چیزهایی اعتقاد دارم؟
کتاب‌مقدس چگونه احساسات و تجارب مرا ارزیابی می‌کند؟
کتاب‌مقدس چگونه روابط فعلی مرا ارزیابی می‌کند؟
رفتار من در پرتو رفتاری که در کتاب‌مقدس حکم شده و باید از آن اطاعت کنم، چگونه است؟
کتاب‌مقدس نهادهای مختلفی را که در فرهنگ من وجود دارد، چگونه ارزیابی می‌کند؟

<u>به این دو مبحث مهم مراجعه کنید:</u>
ضمیمه شماره ۴: ارزیابی روابط ما با والدینمان که در قید حیات هستند.
ضمیمه شماره ۵: ارزیابی روابط ما با اجداد و نیاکان‌مان که از این جهان رفته‌اند.

۵	**دعا (۸ دقیقه)** **دعای در پاسخ به کلام خدا**

به نوبت در تمام گروه یا درحالیکه به گروه‌های دو یا سه نفری تقسیم شده‌اید با دعاهای کوتاه، حقایقی را که امروز یاد گرفته‌اید به حضور خدا بیاورید.

۶	**تکلیف منزل (۲ دقیقه)** **برای درس بعدی**

(سر گروه: رونوشت این تکلیف را بین اعضای گروه پخش کنید و یا آن را بخوانید تا همه آن را در دفتر یادداشت خود بنویسند.)

۱ - تعهد - نسبت به شاگردسازی و بنای کلیسا متعهد باشید.
۲ - برای یك فرد یا گروه، موضوع " فرهنگ انسان و فرهنگ ملکوت خدا " را موعظه کنید، تعلیم دهید یا بررسی کنید. به نوایمانان تعلیم دهید که کتاب‌مقدس درخصوص رابطه آنها با آندسته از والدین‌شان که در قید حیات هستند و نیز با اجداد و نیاکان‌شان که از این جهان رفته‌اند، چه تعلیمی می‌دهد. مراقب باشید که عقاید شما بر اساس کتاب‌مقدس باشند، نه بر اساس تصورات خیالی یا تعالیم اشتباه.
۳ - رازگاهان - هر روز نیمی از یك فصل از دوم تیموتاؤس ۲- ۴ را بخوانید. از روش حقیقت محبوب استفاده کنید و یادداشت بردارید.
۴ - حفظ کردن - هر روز ۵ آیه حفظی آخر را از یوحنا مرور کنید.
۵ - بررسی کتاب‌مقدس - درس بعدی بررسی کتاب مقدس (یوحنا فصل ۱۰) را در خانه آماده کنید. از روش ۵ قدم بررسی کتاب مقدس استفاده کنید.
۶ - دعا - در این هفته برای شخص یا موضوعی مشخص دعا کنید و شاهد کار خدا در آن مورد باشید (مزمور ۵: ۳).
۷ - آموخته های جدید مربوط به بنای کلیسای مسیح را وارد دفتر(یا پوشه) خود کنید. تمام یادداشت‌های خود در مورد رازگاهان، آیات حفظی، یادداشتهای تعلیمی و این تکلیف منزل را در دفتر خود بنویسید.